

MULTIDISCIPLINAIRE KRANS

Wondzorg

VRIJDAG 15/06/2007

Geert Vanwalleghem

CNS

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie

- [ALGEMENE INFORMATIE](#)
- [ALGEMENE DIENSTEN](#)
- [MEDISCHE STAF](#)
- [ZORGAFDELINGEN](#)
- [COMMISSIES](#)
- [PROJECT-WERKGROEPEN](#)

TOEPASSINGEN

Mediweb

- [PACS-Web1000](#)
- [Cyberlab](#)
- [Optim](#)
- [CardioSoft](#)
- [MLine](#)
- [eWacht](#)
- [Handleidingen](#)

- Het **LESLOKAAL** dient aangevraagd en gereserveerd te worden via het directiesecretariaat (**tel : 7613**) (01-09-2003)
- De **PROJECTOR** dient aangevraagd en gereserveerd te worden via het directiesecretariaat (**tel : 7613**) (01-09-2003)

- ALGEMENE INFORMATIE**
- ALGEMENE DIENSTEN**
- MEDISCHE STAF**
- ZORGAFDELINGEN**
- [Cathlab](#)
 - Dagziekenhuis chirurgie
 - Dagziekenhuis Bruggestraat Menen
 - Dagziekenhuis onco-hemato
 - Diabeteskliniek
 - Endoscopie
 - Ergotherapie
 - Fysiotherapie
 - Geriatrie - G1
 - Geriatrie - G2
 - Geriatrie - G3
 - Geriatrie - G4
 - Geriatrie - Menen
 - Hemodialyse - HD1
 - Hemodialyse - HD2
 - Hemodialyse - HD3
 - [Hartbewaking](#)
 - Heelkunde - C1
 - Heelkunde - C2
 - Heelkunde - C3
 - Heelkunde - C4
 - Heelkunde - C5
 - Heelkunde - C6
 - Heelkunde - C8
 - Heelkunde - Menen
 - [Intensieve Zorgen](#)
 - Intensieve Zorgen - Menen
 - Interne Geneeskunde - D1
 - Interne Geneeskunde - D2
 - Interne Geneeskunde - D3
 - Interne Geneeskunde - D4
 - Interne Geneeskunde - D5
 - Interne Geneeskunde - D6
 - Interne Geneeskunde - D7
 - Interne Geneeskunde - Menen
 - [Materniteit - Verloskwartier](#) - Roeselare - Menen
 - [Medische beeldvorming](#)
 - Mid care
 - Neonatologie
 - Operatiekwartier - Roeselare
 - Operatiekwartier - Bruggestraat
 - Operatiekwartier - Rijselstraat
 - Palliatieve zorgen
 - [Pediatrie](#) - C7
 - [Pediatrie](#) - Menen

DECUBITUS: PREVENTIE IS TIJDSWIN

veel surfplezier

indien vragen of opmerkingen:

- [Procedureboek](#)
- [Dienstinformatie](#)
- [Etiketten](#)
- [Formulieren](#)
- [Klinische paden](#)
- [Neuro-revalidatie](#)
- [Nek- en rugpreventie](#)
- [Vakantiewerk](#)
- [Varia](#)
- [Verslagen](#)
- [Vorming](#)

[ALGEMENE INFORMATIE](#)

[ALGEMENE DIENSTEN](#)

[MEDISCHE STAF](#)

[ZORGAFDELINGEN](#)

- [Cathlab](#)
- Dagziekenhuis chirurgie
- Dagziekenhuis Bruggestraat Mene
- Dagziekenhuis onco-hemato
- Diabeteskliniek
- Endoscopie
- Ergotherapie
- Fysiotherapie
- Geriatrie - G1
- Geriatrie - G2
- Geriatrie - G3
- Geriatrie - G4
- Geriatrie - Mene
- Hemodialyse - HD1
- Hemodialyse - HD2
- Hemodialyse - HD3
- [Hartbewaking](#)
- Heelkunde - C1
- Heelkunde - C2
- Heelkunde - C3
- Heelkunde - C4
- Heelkunde - C5
- Heelkunde - C6
- Heelkunde - C8
- Heelkunde - Mene
- [Intensieve Zorgen](#)
- Intensieve Zorgen - Mene
- Interne Geneeskunde - D1
- Interne Geneeskunde - D2
- Interne Geneeskunde - D3
- Interne Geneeskunde - D4
- Interne Geneeskunde - D5
- Interne Geneeskunde - D6
- Interne Geneeskunde - D7
- Interne Geneeskunde - Mene
- [Materniteit - Verloskwartier](#) - Roeselare - Mene
- [Medische beeldvorming](#)
- Mid care
- Neonatologie
- Operatiekwartier - Roeselare
- Operatiekwartier - Bruggestraat
- Operatiekwartier - Rijselstraat
- Palliatieve zorgen
- [Pediatrie](#) - C7

PROCEDUREBOEK

[Bloed en bloedproducten \(info - richtlijnen\)](#)

[CYTOSTATICA - productinfo \(generieke naam\)](#)

[Decubitus](#)

E-prestatiekaart: [afspraken BF&JV \(ppt\)](#) - [dagdienst doet ND \(ppt\)](#)

[Heelkundige ingrepen](#)

[Identificatie juiste lidmaat bij chirurgische ingrepen](#)

[Materialen](#)

[Medicatie](#)

[Medisch-Verpleegkundige technieken](#)

[Mortuarium](#)

[Niet afgesproken ontslag \(pdf\)](#)

["Nuchter zijn" Richtlijnen](#)

[Onderzoeken](#)

[Palliatieve zorgen](#)

[Patiënten identificatie armband](#)

[Secundaire transporten \(doc\) \(2003-09-18\)](#)

[Transfert naar andere campus \(pdf\) \(2006-01-17\)](#)

Verpleegdossier: [handleiding \(pdf\)](#) - [aarvulling handleiding \(pdf\)](#) - [presentatie \(ppt\)](#) - [codes \(pdf\)](#) - [4 items \(pdf\)](#) - [loopsnelheden \(pdf\)](#)

[Voeding](#)

[Valpreventie en fixatiebeleid](#)

[Wondzorg](#)

Vragen of opmerkingen: <mailto:CVanVynckt@hhr.be>

http://intranet/Zorgafdelingen/default.htm - Microsoft Internet Explorer

Bestand Bewerken Beeld Favorieten Extra Help

Vorige Zoeken Favorieten

Adres http://intranet/Zorgafdelingen/default.htm Ga naar

ALGEMENE INFORMATIE

ALGEMENE DIENSTEN

MEDISCHE STAF

ZORGAFDELINGEN

- [Cathlab](#)
- Dagziekenhuis chirurgie
- Dagziekenhuis Bruggestraat Mene
- [Dagziekenhuis onco-hemato \(DZO\)](#)
- [Diabeteskliniek](#)
- Endoscopie
- Ergotherapie
- [Fysiotherapie](#)
- [Geriatric - G1](#)
- [Geriatric - G2](#)
- [Geriatric - G3](#)
- [Geriatric - G4](#)
- [Geriatric - Mene](#)
- Hemodialyse - HD1
- Hemodialyse - HD2
- Hemodialyse - HD3
- Heelkunde - C1
- Heelkunde - C2
- [Heelkunde - C3](#)
- Heelkunde - C4
- Heelkunde - C5
- Heelkunde - C6
- Heelkunde - C8
- Heelkunde - Mene
- [Intensieve Zorgen](#)
- [Intensieve Zorgen - Mene](#)
- Interne Geneeskunde - D1
- Interne Geneeskunde - D2
- Interne Geneeskunde - D3
- Interne Geneeskunde - D4
- Interne Geneeskunde - D5
- [Interne Geneeskunde - D6 - hemato](#)
- Interne Geneeskunde - Mene
- [Materniteit](#)

WONDZORG

BASISPRINCIPES van de wondzorg - [presentatie \(ppt\) \(2005-11-14\)](#)

PROTOCOLLEN

- [reinigen en ontsmetten van wonden \(pdf\)](#)
- [skin tears \(pdf\)](#)
- [smetten \(intertrigo\) \(pdf\)](#)
- [staalname \(pdf\)](#)
- [vochtletsels \(pdf\)](#)
- [wondzorgprotocol WZC \(pdf\)](#)

GEBRUIKSINFO

- Aquacel Ag	- Intra Site gel
- Aquacel	- Isobetadine tule
- Baitain AG	- Isobetadine zalf
- Cavilon spray	- Jelonet vetgaas
- Comfeel transparant	- Kaltostat
- Duoderm	- Mepilex
- Flammazine creme	- Opsite Flexifix (pat)
- V.A.C. Therapy:	- gebruikersinfo (ppt)
	- bestelling materiaal (pdf)
	- hoe start je een VAC-therapie op? (doc)

- [leveringsvormen van verbandmaterialen \(pdf\)](#)

WERKGROEP

- [referentieverpleegkundigen](#)

Personen die korte opleiding wondzorg hebben gevolgd: [namenlijst](#)

[VERSLAGEN van de werkgroep](#)

F.A.Q. (Vragen en antwoorden)

publ.: CVW/2005-11-14
update: GW/2006-01-12
aut.: GV

Gereed Lokaal intranet

Normale wondheling

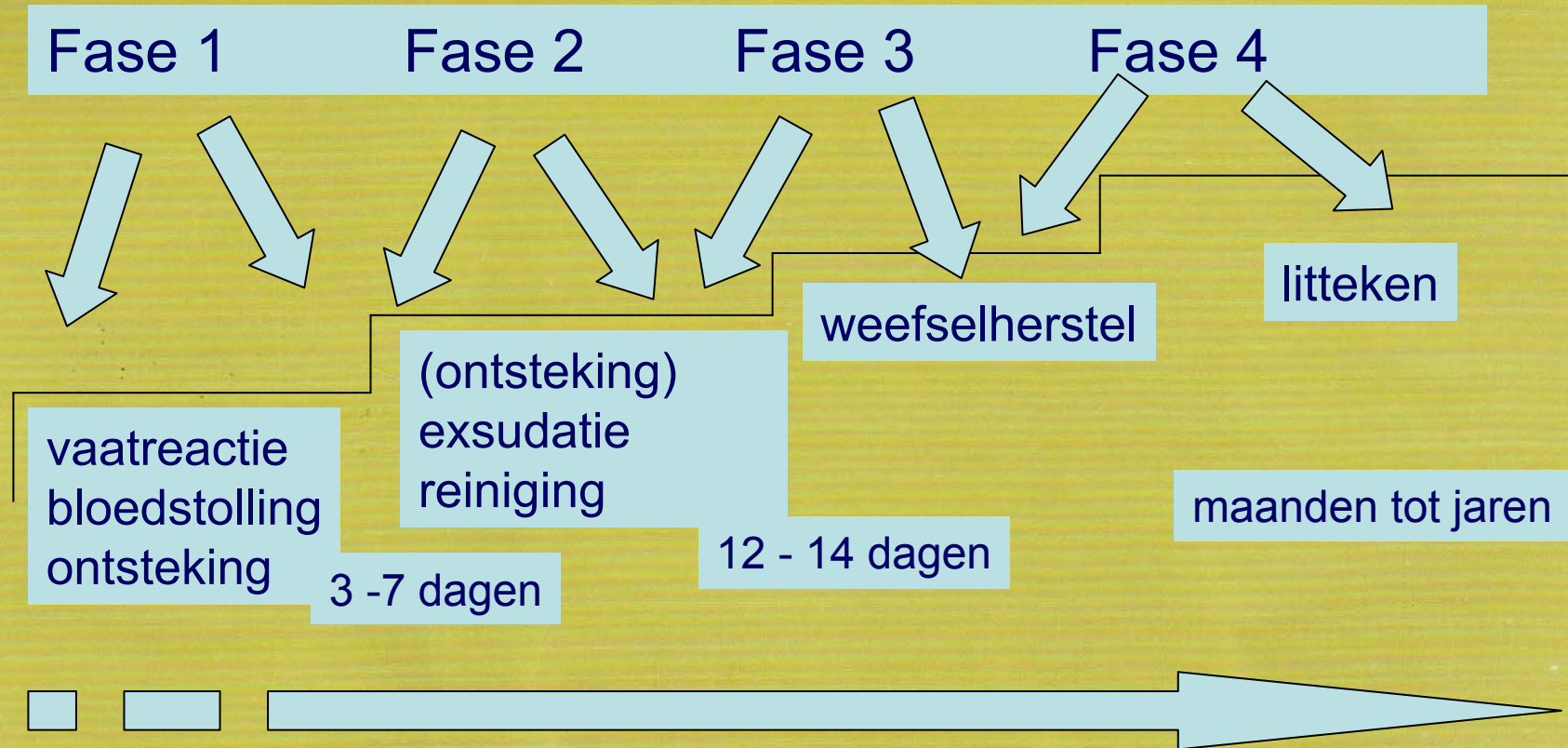

- Elke 3 -4 weken krijgt de mens een nieuwe huid
- Een huidwonde moet dus in die 4 weken genezen zijn of tenminste duidelijk kleiner (>30-50%) kleiner worden : acute, normale wondgenezing
- Wanneer dit niet het geval is spreekt men van vertraagde wondgenezing(4-8 weken)
- Bij een chronische wonde is de wondgenezingstendens gestopt (na 8 weken)

Chronische wonde?

Fasen in de wondgenezing

Wound exudate

And the role of dressings

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie

PRINCIPLES OF BEST PRACTICE

A World Union of Wound Healing Societies' Initiative

Wound exudate and the role of dressings **A consensus document**

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie

Principes / beste praktijk

Wondvocht is geproduceerd als antwoord op een complexe interactie tussen :

***ontstaansfactoren**

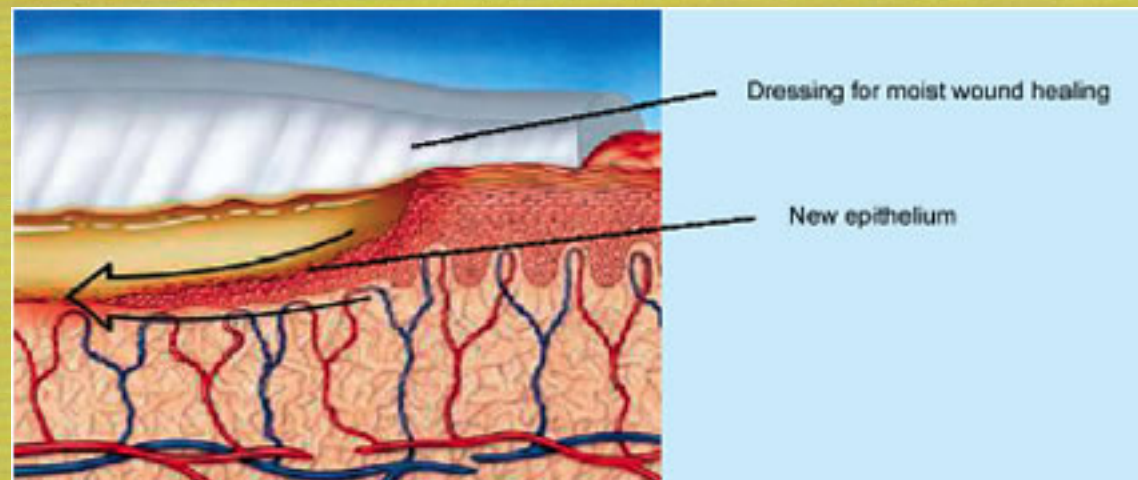
***fysiologie**

***omgevingsfactoren**

***onderliggende pathologische processen**

Exsudaat is noodzakelijk om de wondheling te realiseren

In 1962 Dr George D Winter demonstrated that wounds should be kept moist to promote healing, contrary to conventional wisdom that wounds should be allowed to dry and form scabs. In an experimental model, Dr Winter found that tissue regrowth occurred more than twice as quickly in a moist environment as under a scab

Moist woundhealing

- **Voorkomt uitdroging**
- **Helpt de migratie van weefselherstellende cellen**
- **Voorziet de nodige voedingsstoffen aan het celmetabolisme**
- **Maakt diffusie mogelijk van auto-immuun factoren en groeifactoren**
- **Helpt tot het scheiden van vitaal en niet vitaal weefsel**

**Wondvocht is geen inerte
vloeistof.**

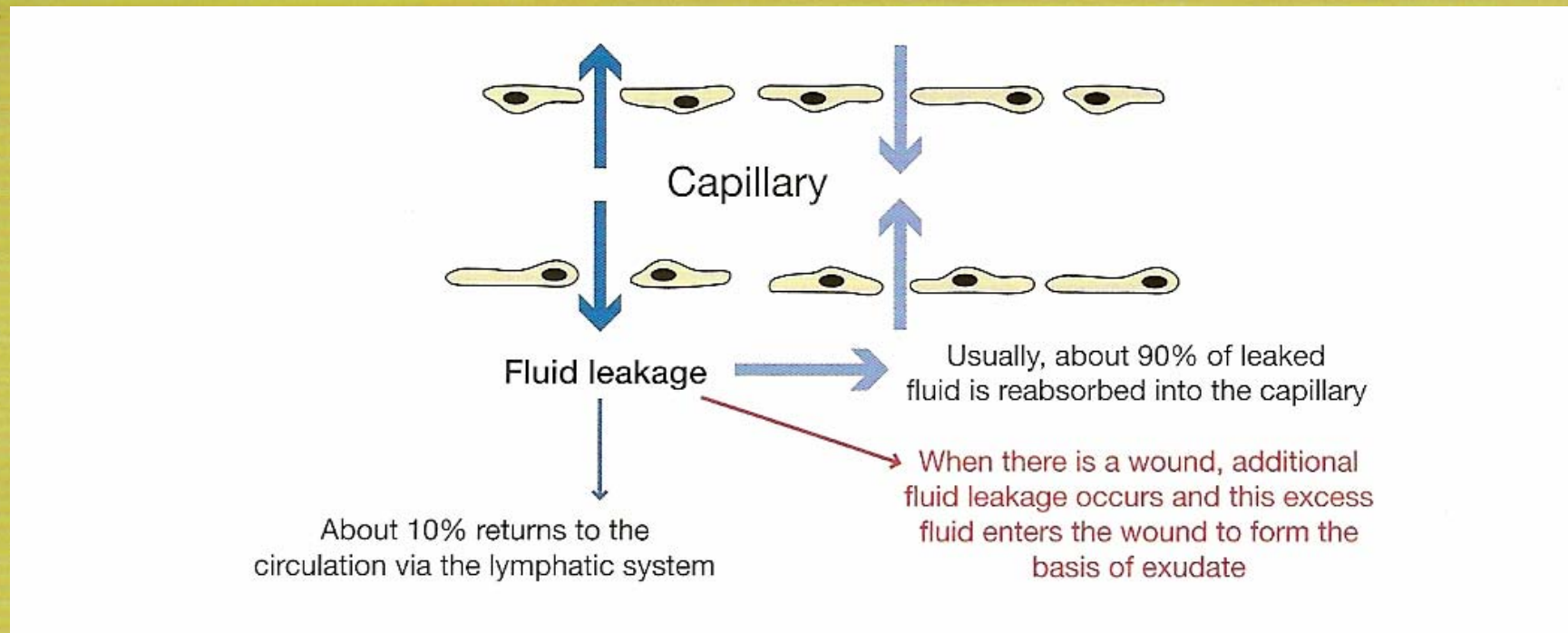
**Als we de oorzaak en
samenstelling zouden kennen,
kunnen we misschien de
wondheling bevorderen.**

Enkele mythes?

- **Alle exsudaat is slecht**
- **Verhoging van het exsudaat is ten gevolge van verhoogde bacteriële groei, of voorloper van een infectie**
- **Een vuile verband is een nutteloos verband**
- **Al wat je nodig hebt is het juiste verband om het exsudaat probleem op te lossen.**
- **Al wat je nodig hebt zijn wat meer verbanden**

Wat is exsudaat

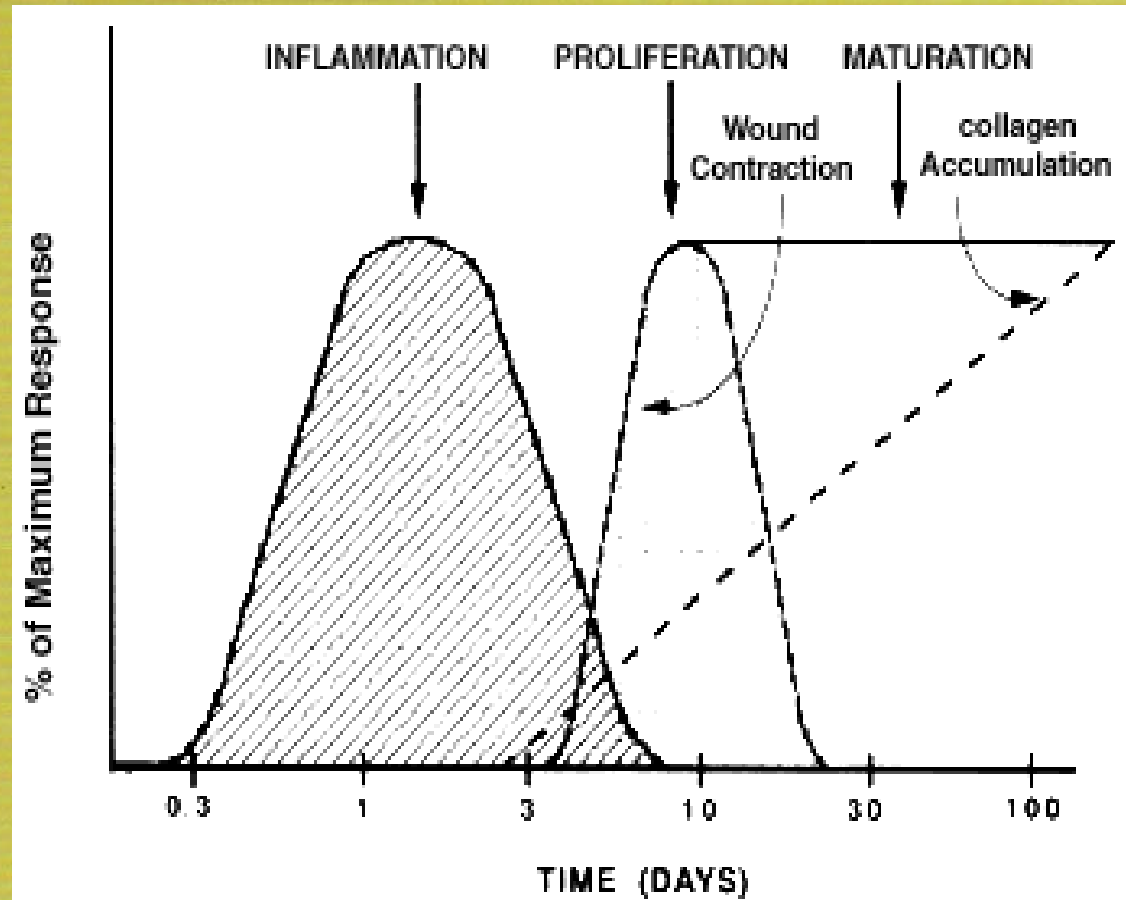

samenstelling

- Water
- Elektrolyten
- Nutrienten
- Ontstekingsmediatoren
- Witte bloedcellen
- Proteasen (zoals MMP's)
- Groeifactoren
- afvalstoffen

In een helende wonde

Acute wonde

- Wondvloeistof bevat de juiste stoffen en cellen.

Fysiologisch

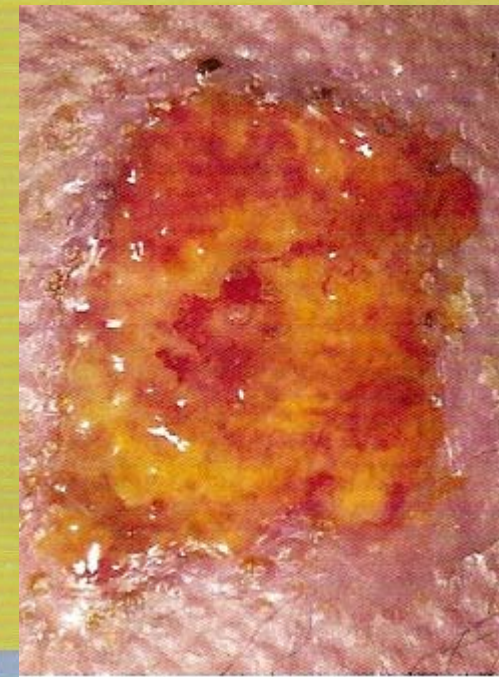
Chronische wonde

- Cytokinen $\uparrow\uparrow$ in onevenwichtige verhouding
- Groeifactoren $\downarrow\downarrow$ door verhoogde afbraak
- Protease activiteit $\uparrow\uparrow$
- Teveel bacteriën
- Oude, uitgeputte cellen : celdeling $\downarrow\downarrow$
- Slechte vochtbalans
- Pathologisch

Wat vertelt exsudaat ons?

Kleur
Consistentie
Geur
hoeveelheid

Wat vertelt exsudaat ons?

Wat zegt het kleur ons

Helder	Sereus exsudaat / staphylococcus aureus ?/ urine/ lymphatische fistel
Troebel, melkachtig, licht bruine kleur	Fibrineus exsudaat/ purulent exsudaat
Roze of rood	Aanwezigheid van rode bloedcellen, een indicatie van beschadiging van cappilairen (hemoragisch exsudaat)
Groen	Meestal een indicatie van een bacteriele (pseudomonas) infectie
Geel of bruin	Kan zijn ten gevolge van wonddebris of afvalstoffen van gastrointestinale of urinaire fistel
Grijs of Blauw	Kan een gevolg zijn van gebruik van zilververbanden

Wat zegt de consistentie ons

**Hoge viscositeit
(dik, soms kleverig)**

Hoog proteïnegehalte
-infectie
-inflammatoir proces
Necrotisch materiaal
Soms residu van verbandmateriaal (zalven....)

**Lage viscositeit(dun,
vloeibaar)**

Weinig proteïnen
-veneuze insufficiëntie
-malnutritie
Urine, lymfevocht, gewrichtsvocht

Wat zegt de geur ons

Onaangename geur

Bacteriële groei of infectie

Necrotisch weefsel

Sinus/ gastrointestinale of urinaire fistel

Verbandkeuze (hydrocolloid)

Wat zegt de hoeveelheid ons

Afhankelijk van de uitgebreidheid van de wonde

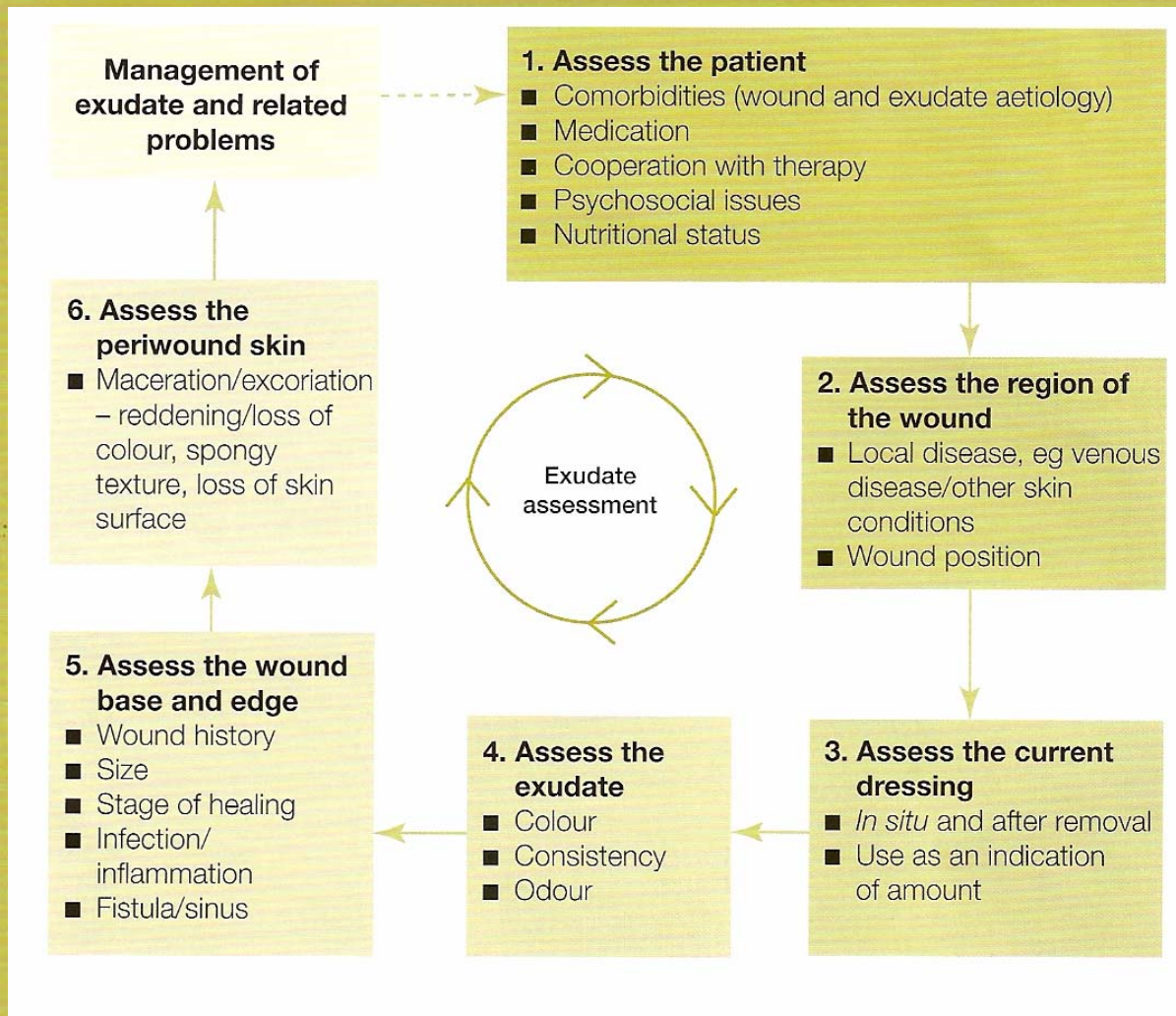
**Veel exsudaat
(vb. bij veneus ulcus)**

**Wond inflammatie / infectie
Langere periodes dat een been in
een bepaalde positie ligt.
Geen Coöperativiteit met
compressie therapie
Hartfalen met perifeer oedeem
.....**

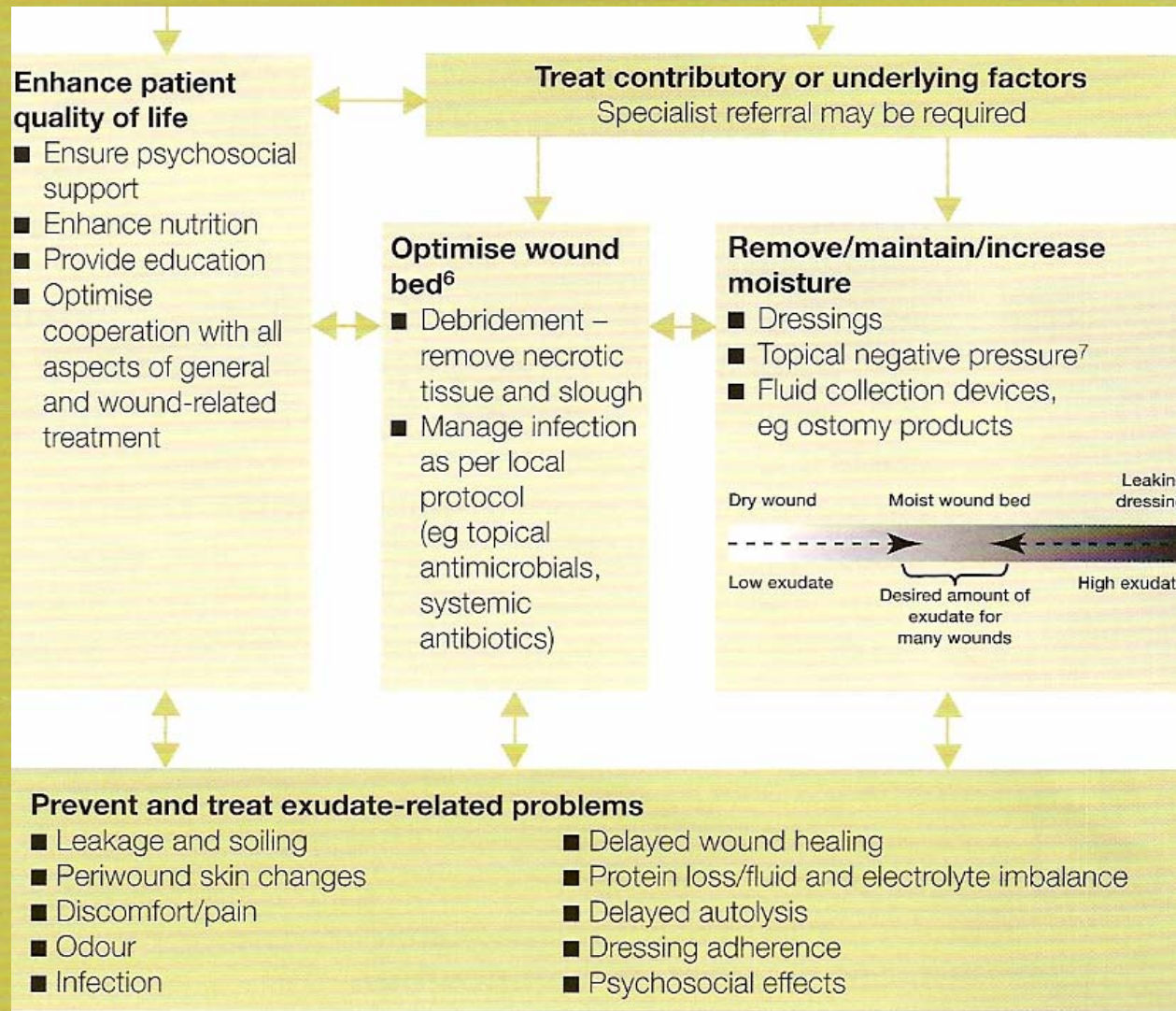
Weinig exsudaat

Ischemie , deshydratie

Hoe pakken we het nu aan?

Exsudaat alleen is maar een onderdeel

En nu de verbanden?

verbanden	Indicatiegebied			
	Behoud van vocht of vochtcontrole			
	Toevoeging van vocht	Lichte vochtopname	Gemiddelde vochtopname	Hoge vochtopname
Doorlatend niet adherent (vb Melolin®)		✓		
Katoen/ non woven compressen		✓	✓	✓
Semi permeabele films (Opsite®)	✓			
Hydrogels (intrasitegel®)	✓	✓		
Schuimverbanden		✓	✓	✓
Hydrocolloïden (Comfeel® en duoderm®)		✓	✓	
Alginaten (Kaltostat®)			✓	✓
Hydrofibers (Aquacel®)			✓	✓
Superabsorbers (Alione®)				✓

Criteria voor de keuze van een verband

- Blijft het verband ter plaatse en intact zolang nodig?
- Kan het vocht opgevangen worden tussen de verbandwissels?
- Geen masceratie, allergie of gevoeligheid?
- Niet te veel pijn ?
- Onaangename geur?
- Comfortabel?
- Gemakkelijk te verwijderen?
- Gemakkelijk te gebruiken?
- Kost effectief? 1 juli?

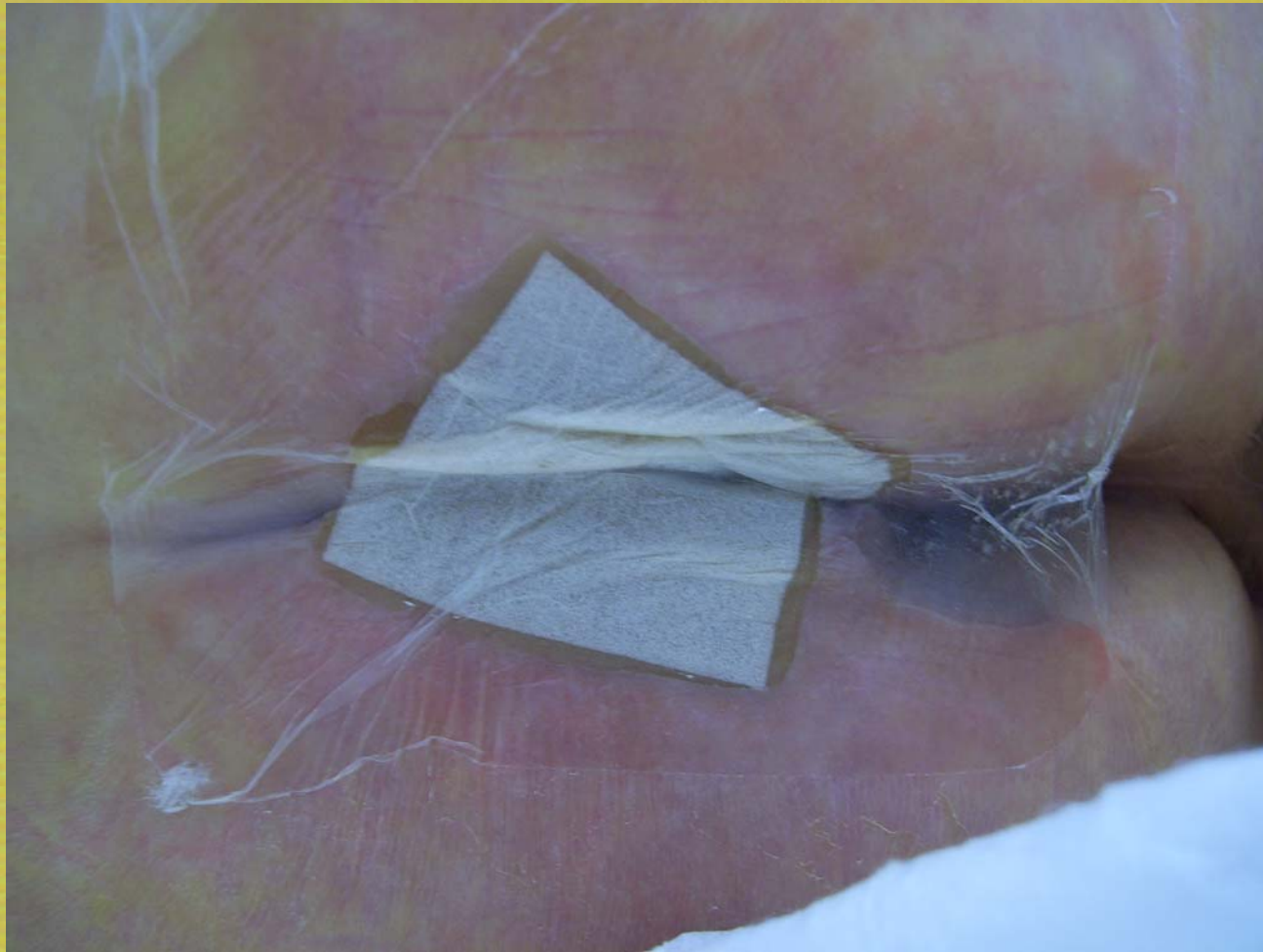
Verbanden die inspelen op het wondvocht

- **Anti infectieus**
Antiseptische zalven, zilververbanden, Honingverbanden,.....
- **Inwerken op fibrine en necrose**
Iruxol®
- **Inwerkend op de proteinasen (collageen)** Promogran®,.....
- **Toevoegen van groeifactoren**
Regranex®, PDGF,.....

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie

Toekomst

Wondvochtmetingen?

Dank u voor de aandacht

G. Vanwalleghem CNS wondzorg
en decubituspreventie